

Legal update

Prosinec 2023

Weinhold Legal

Obsah

Připravovaná legislativa

Směrnice CSRD

Nový zákon o kyberbezpečnosti

Informace uvedené v tomto bulletinu jsou prezentovány na základě našeho nejlepšího přesvědčení a poznatků získaných v době, kdy byl tento text dán do tisku. Nicméně, konkrétní informace vztahující se k tématům uvedeným v tomto bulletinu by měly být konzultovány dříve, než na jejich základě bude učiněno jakékoliv rozhodnutí.

Bankovníctví, finance a pojišťovnictví:

Daniel Weinhold, Václav Štraser, Ondřej Tejnský

ESG – Firemní udržitelnost

Tereza Hošková

Fúze a akvizice:

Daniel Weinhold, Václav Štraser

Insolvence a restrukturalizace:

Zbyšek Kordač, Jakub Nedoma

IT, media, telekomunikace:

Martin Lukáš, Jakub Nedoma, Michal Przczek

Nemovitosti:

Pav Younis, Václav Štraser

Ochrana osobních údajů:

Martin Lukáš, Tereza Hošková, Daša Aradská

Pracovní právo:

Eva Procházková, Anna Bartůňková, Daša Aradská, Ondřej Tejnský

Slovenské právo:

Tomáš Čermák, Karin Konečná

Správa rodinného majetku:

Milan Polák, Zbyšek Kordač, Michaela Koblasová

Soudní a rozhodčí řízení:

Milan Polák, Zbyšek Kordač, Anna Bartůňková, Michaela Koblasová, Michal Švec

Soutěžní právo / právo EU:

Tomáš Čermák

Start-upy, venture kapitál a kryptoměny:

Pav Younis, Martin Lukáš, Jakub Nedoma, Michal Švec, Ondřej Tejnský

Veřejné zakázky a veřejný prostor:

Martin Lukáš, Tereza Hošková, Monika Švaříčková

Připravovaná legislativa

ESG reporting

V současné době kolem nás stále častěji zaznívají pojmy jako životní prostředí, udržitelnost, sociální nerovnost či transparentnost řízení společnosti. Tato témata se dotýkají celé společnosti, není proto divu, že se na ně v rámci své legislativní činnosti snaží reagovat i Evropská Unie.

Jisté kroky již v minulosti učiněny byly, nově se ovšem očekávají další, které by měly mít daleko větší dopad. Jedním z nich je jedno z aktuálně nejvíce diskutovaných témat v právním prostoru – blížící se změny v oblasti ESG reportingu.

Pomocí ESG je možné zhodnotit, jak si která společnost vede ve třech oblastech:

- 1) Environment – dopad na životní prostředí, udržitelnost, snižování emisí a odpadů, energetická efektivita;
- 2) Social – lidská práva, odpovídající pracovní podmínky, ochrana zdraví při práci, diverzita;
- 3) Governance – struktura vedení společnosti, etické a transparentní řízení, boj proti korupci a prevence střetu zájmů.

Vyhodnocením těchto tří kritérií získá společnost souhrnné ESG skóre, které je užitečné nejen pro samotnou společnost, ale hlavně pro externí subjekty (klienti, investoři, banky, ...), které tak snáze pochopí a vyhodnotí rizika související s ESG, čímž získají možnost se informovaně rozhodnout ohledně případné aktuální či budoucí spolupráce s danou společností.

Povinnost ESG reportingu byla poprvé stanovena Směrnicí NFRD, jež byla do českého právního řádu transponována primárně novelou zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, s účinností od 1. ledna 2017. Její dopad byl ovšem velmi omezený, jelikož stanovila povinnost uveřejňovat zmíněné informace pouze zhruba 11 tisícům společností napříč Evropou, přičemž v České republice se tato povinnost dotkla jen asi dvou desítek subjektů.

Protože směrnice NFRD nestačila k dosažení požadovaných cílů, byla namísto ní přijata směrnice CSRD, jež nabyla účinnosti v lednu letošního roku, přičemž členské státy mají na její transpozici do svých právních řádů čas do července roku 2024. Dopad směrnice CSRD bude mnohem širší, povinnosti bude nově mít asi 50 tisíc evropských společností, z toho přes tisíc českých.

Povinnost reportovat informace o dopadech a rizicích činnosti jednotlivých společností na životní prostředí, lidská práva a udržitelnost (tzv. ESG data) nově dopadne jednak na společnosti, které jsou kotované na regulovaných trzích EU, jednak na společnosti, které splňují alespoň dvě ze tří následujících kritérií:

- ▶ více než 250 zaměstnanců;
- ▶ hodnota rozvahových aktiv vyšší než 20 mil. EUR;
- ▶ čistý obrat vyšší než 40 mil. EUR.

Je ovšem také vhodné zmínit, že i společnosti, které tato kritéria samy nenaplní, mohou dopady ESG směrnice pocítit, a to, pokud jsou součástí dodavatelského řetězce. V takovém případě budou totiž v rámci tohoto řetězce muset data reportovat větším subjektům.

Legal update

Prosinec 2023

Weinhold Legal

Kromě podstatného rozšíření okruhu povinných subjektů jsou důležitou změnou také oblasti povinného reportingu. Zatímco tedy na nově povinné subjekty dopadne povinnost reportingu až v průběhu následujících několika let, aktuálně povinných subjektů se změny, které směrnice přináší, dotknou již v roce 2024. Nově bude nutné, aby společnosti vyhodnocovaly rizika udržitelnosti, která ovlivňují společnost, a povinně publikovat informace se zaměřením kupříkladu na klimatické otázky či otázky týkající se lidských práv.

Za tímto účelem byly dne 31. července 2023 přijaty standardy pro reportování ESG dat, která mají kromě stanovení konkrétních dat k reportingu také sjednotit momentálně velmi rozdílnou kvalitu společnostmi reportovaných dat.

Ačkoliv se tedy v tuto chvíli může zdát, že jsou změny ještě daleko, je více než vhodné se na ně začít připravovat již nyní a v budoucnu se tak vyhnout případným komplikacím.

Kyberbezpečnost podle NIS2

S koncem roku se pomalu blíží uplynutí lhůty pro transpozici směrnice NIS2, která nabyla účinnosti dnem 16. ledna 2023. Členské státy mají na přijetí vnitrostátní úpravy čas do 17. října 2024.

V České republice se transpozice začala řešit již velmi záhy a první návrh nového zákona o kybernetické bezpečnosti byl hned koncem ledna 2023 zveřejněn na stránkách Národního úřadu pro kybernetickou a informační bezpečnost (NÚKIB). Návrh byl v průběhu roku doplněn o zpracované podněty odborné i laické veřejnosti a vládě ho chce NÚKIB předložit začátkem příštího roku.

Veškeré povinnosti zatím tedy nejsou přesně známy, přesto však lze již nyní vyvodit ty základní z nich, a to včetně subjektů, které budou povinností kyberbezpečnostního minima směrnice NIS2 nově podléhat. Je ovšem na uvážení členských států, zda nad rámec směrnice určí další povinné subjekty, není proto vyloučeno, že se tento okruh ještě rozšíří.

Dvěma hlavními kritérii pro určení budoucích povinných subjektů a rozsahu jejich povinností jsou (i) odvětví a pododvětví, ve kterém subjekt provozuje svou činnost, a (ii) velikost subjektu, kterou je nutno chápat ve smyslu doporučení Evropské komise 2003/361/ES o definici mikropodniků, malých a středních podniků. Dle těchto kritérií se povinné subjekty rozdělí na dvě skupiny: skupinu základních subjektů spadajících do režimu vyšších povinností a skupinu důležitých subjektů spadajících do režimu nižších povinností.

Povinnosti by tak měly dopadat na entity, které splní kritérium velikosti a budou zároveň provozovat svou činnost v některém z následujících odvětví:

- ▶ energetika;
- ▶ doprava;
- ▶ bankovníctví a infrastruktura finančních trhů;
- ▶ zdravotnictví;
- ▶ pitná a odpadní voda;
- ▶ digitální infrastruktura;
- ▶ veřejná správa;
- ▶ vesmír a výzkum;
- ▶ poštovní a kurýrní služby;
- ▶ nakládání s odpady;
- ▶ výroba, produkce a distribuce chemických látek;
- ▶ výroba, zpracování a distribuce potravin; a
- ▶ výroba zdravotnických prostředků, počítačů, elektronických a optických přístrojů a elektrických zařízení a strojů, motorových vozidel, přívěsů a návěsů a dalších dopravních zařízení.

Ač zatím nelze povinnosti přesně stanovit, je možné si o nich již nyní udělat poměrně jasnou představu. Bude se tak jednat například o zavedení:

- ▶ aktivní participace vrcholného managementu na řízení kyberbezpečnosti;
- ▶ nových manažerských / odpovědných rolí k zajištění souladu povinného subjektu s povinnostmi;
- ▶ politiky bezpečnosti informací;
- ▶ smluvních doložek pro zajištění bezpečnosti v rámci dodavatelského řetězce;
- ▶ vzdělávání v oblasti kyberbezpečnosti;
- ▶ bezpečnostních opatření a postupů pro hodnocení jejich účinnosti;
- ▶ kryptografie, případně šifrování informací;
- ▶ pravidel pro řízení přístupových oprávnění;
- ▶ vícefaktorového ověření identity, bezpečných komunikačních nástrojů a nástrojů pro nouzovou komunikaci;
- ▶ pravidel pro zvládání bezpečnostních incidentů a jejich hlášení NÚKIB, resp. provozovateli Národního CERT;
- ▶ pravidel krizového řízení;
- ▶ pravidel pro kontinuitu činnosti, zálohování a zotavení v souvislosti s bezpečnostním incidentem.

Kromě povinností je nutné si udělat představu i o povinných subjektech. V tomto ohledu je potřeba upozornit na to, že budou subjekty povinny provést hodnocení svépomocí a následně se registrovat v rámci jedné ze dvou výše zmíněných skupin (tj. základní a důležité subjekty) na portálu NÚKIB.

Legal update

Prosinec 2023

Weinhold Legal

Povinnost registrace bude subjekt dle aktuálně dostupných informací muset splnit do 30 dnů ode dne, kdy zjistil, že naplňuje stanovená kritéria, nejpozději však 90 dnů od faktického naplnění těchto kritérií.

Kromě toho se ovšem předpokládá, že některé povinné subjekty určí přímo stát. V takovém případě informuje NÚKIB subjekt o jeho povinnosti přímo.

Účinnost kyberzákona se, v souladu s transpoziční lhůtou dle směrnice NIS2, očekává v říjnu 2024. Již nyní je proto vhodné provést vyhodnocení, zda a v jakém rozsahu na daný subjekt nejspíše dopadnou povinnosti dle nové právní úpravy, a na jejich plnění se co nejdříve náležitě připravit za účelem vyhnutí se sankcím, které bude za neplnění těchto povinností NÚKIB oprávněn ukládat zhruba od listopadu 2025 (v případě porušení povinnosti registrace i dříve) a kterými mohou být pokuty až do výše 250 000 000 Kč.

Informace uvedené v tomto bulletinu současně nelze chápat jako vyčerpávající popis relevantní problematiky a veškerých možných konsekvencí, a nemělo by na ně být plně spoléháno v jakýchkoliv rozhodovacích procesech ani by neměly být považovány za náhražku specifické právní rady, které by byla relevantní pro konkrétní okolnosti. Weinhold Legal, s.r.o. advokátní kancelář ani kterýkoliv právník uvedený jako autor těchto informací neodpovídají za jakoukoliv újmu, která by mohla vzniknout ze spoléhání se na zde uveřejněné informace. Dále si dovoluujeme poznamenat, že na některé záležitosti v tomto bulletinu uváděné mohou existovat různé právní názory z důvodu nejednoznačnosti příslušných ustanovení, a v budoucnu může převážit jiný než námi uváděný výklad.

Své připomínky laskavě zasílejte na e-mailovou adresu: Tereza.Lavrncikova@weinholdlegal.com, anebo kontaktujte osobu, s níž jste obvykle ve spojení. Odhlášení publikací na office@weinholdlegal.com.

© 2023 Weinhold Legal
Všechna práva vyhrazena